

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Dyrevelfærdskontoret
Sagsnr.: 2005-151-0050
Dok.: RSB40823

Endelig besvarelse af spørgsmål nr. 48 af 28. oktober 2005 (alm. del) fra Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Spørgsmål:

”Vil ministeren i forlængelse af besvarelse af samrådsspørgsmål G den 27. oktober 2005 oplyse, om den smittebarriere, ministeren oplyste, der etableres ved omlæsning af produktionssvin, er reel, når der parallelt transporteres produktionssvin uden omlæsning?”

Svar:

Som anført i den foreløbige besvarelse af spørgsmålet, har Justitsministeriet til brug for besvarelsen anmodet Familie- og Forbrugerministeriet om en udtalelse.

Familie- og Forbrugerministeriet har oplyst, at spørgsmålet har været sendt til Fødevarestyrelsen, der har oplyst følgende:

”Det er Fødevarestyrelsens opfattelse, at omlæsning af dyr til eksport på samlesteder har stor betydning for forebyggelse af indslæben af alvorlige smitsomme husdyrsygdomme, idet samlestederne effektivt bryder en eventuel smittekæde mellem udenlandske og de danske besætninger.

Baggrunden for at benytte samlesteder er dels, at dette minimerer risikoen for direkte kontakt mellem den udenlandske chauffør og den danske besætning, samt minimerer risikoen for, at utilstrækkeligt rengjorte transportkøretøjer, der kommer fra udlandet, kommer direkte til danske primærbesætninger. Et af de væsentligste forebyggende tiltag ved at lade udførsel ske over samlesteder, er brug af ”alt ind - alt ud” princippet kombineret med grundig rengøring og desinfektion.

Risiko for uforvaret at indslæbe smitstof til danske besætninger er størst, såfremt udenlandske dyr er smittet, men hvor sygdommen endnu ikke er påvist (inkubationsfasen), eller når der er tale om sygdomsvarianter med svage kliniske symptomer (subkliniske infektioner), idet dyrene i denne periode kan udskille store mængder smitstof. Dette smitstof vil uforvarende kunne indslæbes til Danmark, dels i forbindelse med brug af ikke tilstrækkeligt rengjorte køretøjer, dels såfremt den udenlandske chauffør bærer smitstof på tøj, støvler m.v.

Udenlandske transportkøretøjer må i dag køre ud til primærbesætningerne, men der er i bekendtgørelse nr. 773 af 29. august 2001 om rengøring og desinfektion af transportmidler m.v. til klovbærende dyr samt om afhentning af klovbærende dyr fastsat strenge krav om rengøring og desinfektion samt godkendelse heraf i hvert enkelt tilfælde. Kravene om desinfektion og rengøring har til formål at bryde smittekæden fra udlandet til danske besætninger. Erfaringerne viser imidlertid, at dette er sværere at kontrollere og derfor mindre effektivt, end når samhandel sker via et samlested.

En overvejende del af de smågrise, der eksporteres til udlandet, eksporteres via samlesteder. Det foregår ved at dyrene opsamles med lastbiler i besætningerne, og køres til samlestedet, hvor dyrene læsses af ved ramper, der er beregnet til indtransport af dyr, og hvortil der kun ankommer biler fra danske besætninger. Dyrene passerer så gennem samlestedet og pålæsses straks eller efter ophold andre biler, der skal transportere dem til udlandet. Pålæsningen sker ved ramper, der er adskilt fra indtransportramperne. De biler, der kører i danske besætninger, er således adskilt fra biler, der kører til udlandet.

Det er dog muligt at foretage eksport af svin direkte fra besætningen. En række danske smågriseproducenter er i stand til at levere så mange smågrise af gangen, at det kan udgøre en hel sending. Det forudsætter at udleveringsforholdene i besætningen forud for eksporten er godkendt af fødevareregionen. Dyrene hentes typisk af danske lastbiler, der har været i udlandet eller af udenlandske lastbiler. Disse transportmidler har gennemgået godkendt rengøring og desinfektion inden afhentning af dyrene.

Et eksempel på, hvor det ikke lykkedes at bryde smittekæden er, da der i 1997-98 udbrød svinepest i Holland. Svinepesten ramte 429 besætninger og resulterede i nedslagning af 11 mio. svin. Kilden til dette store udbrud var en lastvogn, som transporterede svin direkte fra en hollandsk svineproducent til en tysk besætning. Den tyske besætning viste sig at være i inkubationsfasen for klassisk svinepest, hvor der sker stor udskillelse af smitstof, uden at der er klare kliniske symptomer. Lastbilen blev ikke tilstrækkeligt desinficeret, før den igen kørte direkte tilbage til en hollandsk besætning, som blev smittet med sygdommen.

Uanset de krævede foranstaltningerne i forbindelse med afhentning af dyr ved eksport direkte fra besætningerne, er eksport via et samlested at foretrække ud fra et smittebeskyttende synspunkt, idet transporten fra besætningen til samlestedet og om-læsningen på samlestedet fungerer som indskudte led mellem besætningerne og eksportbilerne.”